

Arbetsmiljöverket

Vad säger arbetsmiljölagen om smittrisker på förskolan?

Hygien och smitta i förskolan 231116, Madeleine Kais

Arbetsmiljöverkets organisation och utbredning i Sverige

- Lyder under Arbetsdepartementet
- Kärnverksamheter: inspektion, regler, analys och kommunikation
- **Åtta avdelningar** (Inspektion, Regler, marknadskontroll och Internationella frågor, Juridik, Administration och Analys, Kommunikation, HR, Verksamhetsskydd och lokaler och Myndighetsgemensam kontroll)
- Fem tillsynsregioner
- Myndighetsledning i Solna
- 2022 blev vi 700 anställda.

Våra kärnverksamheter

- Inspektion
- Regler
- Analys
- Kommunikation

Regelverk

- Arbetsmiljölagen (1977:1160)

Skyldigheter för arbetsgivare och andra skyddsansvariga att förebygga ohälsa och olycksfall i arbetet. Regler om samverkan mellan arbetsgivare, skyddsombud och arbetstagare. Omfattar alla anställda och skolelever/studerande från förskoleklass och uppåt.

- Arbetsmiljöverkets föreskrifter

Föreskrifter som gäller för förskoleverksamhet

- Systematiskt arbetsmiljöarbete (AFS 2001:1)
- Arbetsplatsens utformning (AFS 2020:1)
- Organisatorisk och social arbetsmiljö (AFS 2015:4)
- Smittrisker (AFS 2018:4)
- Personlig skyddsutrustning (AFS 2001:3)
- Kemiska arbetsmiljörisker (AFS 2011:19)
- Belastningsergonomi (AFS 2012:2)
- Gravida och ammande arbetstagare (AFS 2007:5)

AFS 2001:1

AFS 2020:1

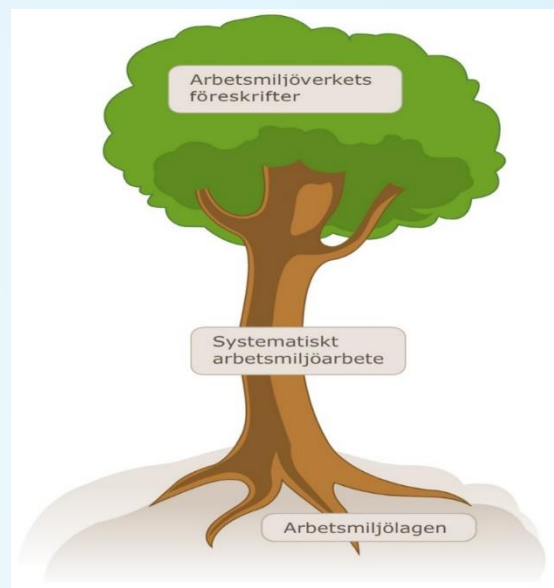
AFS 2015:4

Systematiskt arbetsmiljöarbete

Arbetsgivaren ska undersöka, genomföra och följa upp verksamheten så att ohälsa och olycksfall i arbetet förebyggs och att man uppnår en tillfredsställande arbetsmiljö, bland annat genom att

- göra riskbedömningar
- utreda ohälsa, olycksfall, allvarliga tillbud
- genomföra åtgärder
- kontrollera åtgärderna
- fördela arbetsmiljöuppgifter

Så arbetar du systematiskt med arbetsmiljön

Undersök och bedöm risker, åtgärda och kontrollera

- ändrade arbetsuppgifter eller utförandet därav
- förändrade eller nya lokaler
- någon som t.ex. kräks
- Skapa rutiner för att undersöka arbetsmiljön regelbundet och vid förändringar.
- åtgärder, har de haft förväntad effekt

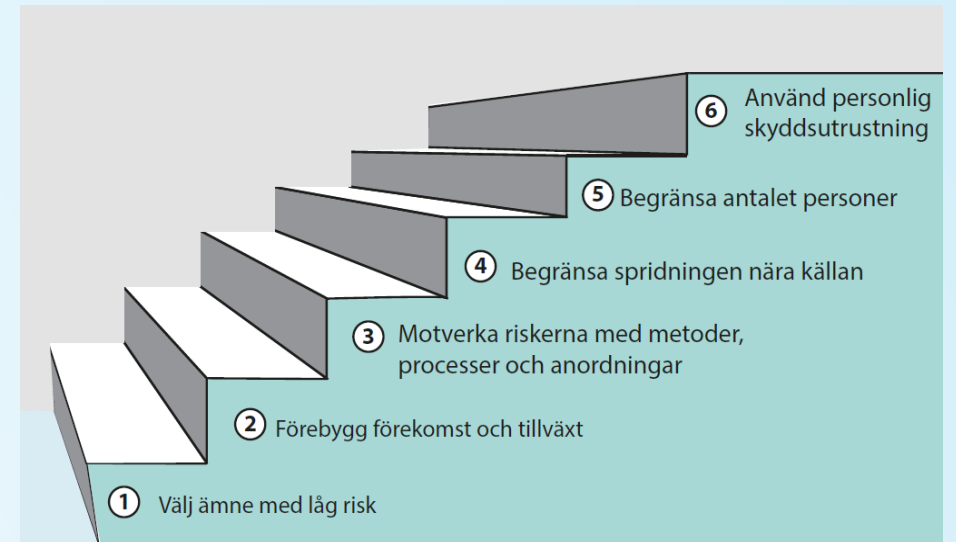

Åtgärdstrappan

Arbetsgivaren ska först undersöka och riskbedömning varje arbetsmoment. Därefter vidta skyddsåtgärder.

Gemensamma skyddsåtgärder ska väljas före personliga:

- Avlägsna källan till riskerna
- Minimera riskerna
- Tekniska
- Organisatoriska
- Personlig skyddsutrustning

Arbetsmiljöverkets föreskrifter om smittrisker (AFS 2018:4)

Förebygga risker för att arbetstagare blir infekterade av smittämnen, eller blir varaktigt bärare av smittämnen, på grund av sina arbetsuppgifter.

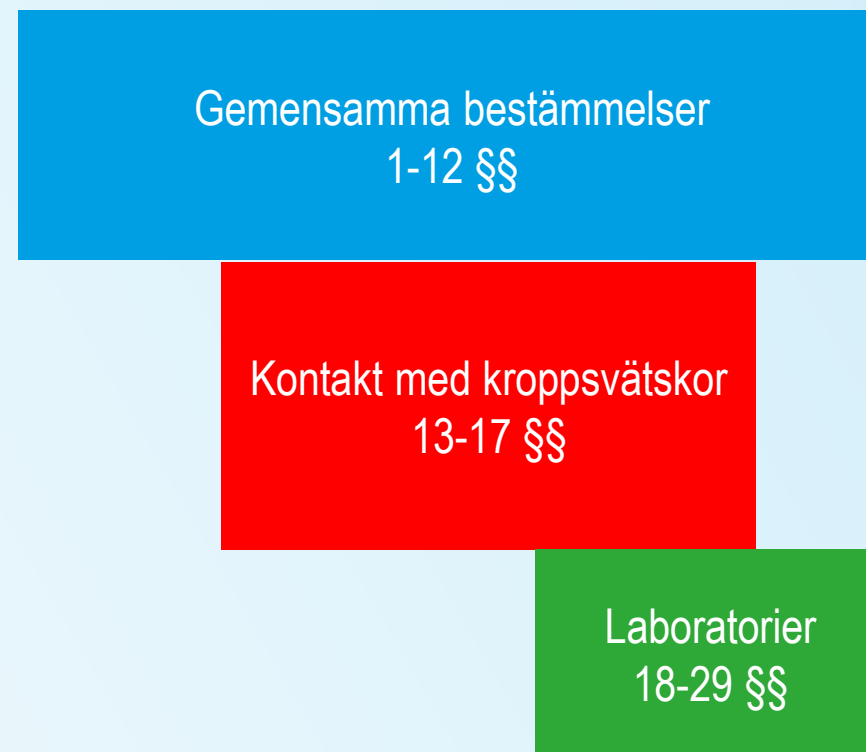
Direktiv 2000/54/EG om biologiska agens

Direktiv 2010/32/EU om förebyggande mot stick- och skärskador

Strukturen AFS 2018:4, smittrisker

Tre "nivåer" av arbete med smittrisker

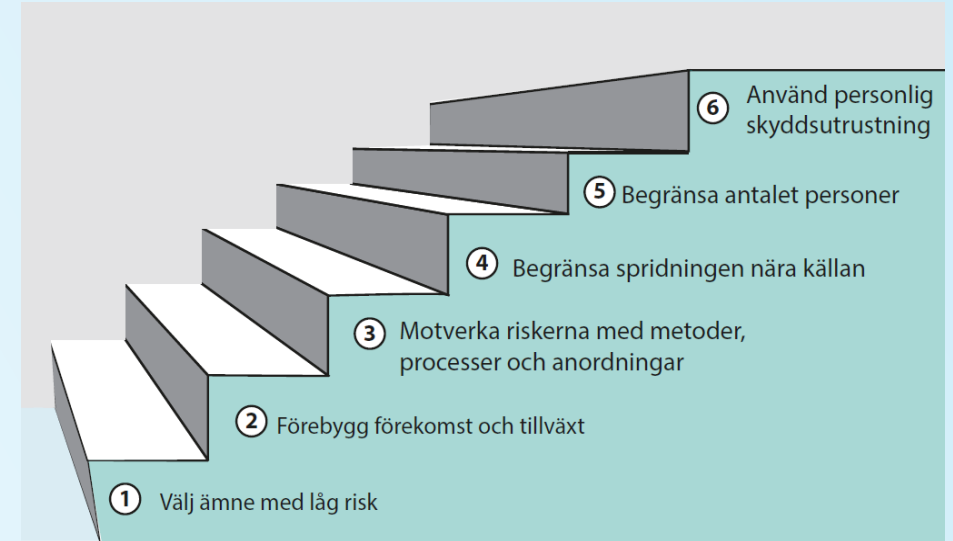
Gemensamma bestämmelser

- **5, 6 §§ Undersök och riskbedöm**

- Arbetsmoment
- Smittväg
- Konsekvenser
- Exponeringstid

- **7, 8 och 9 §§ Allmänna hygienåtgärder**

- Undvik att smittämnen sprids tex genom städning, begränsa "sjuknärvaro"
- Begränsa antalet arbetstagare som riskerar utsättas för smitta
- Inte äta eller dricka i utrymmen med smittrisk
- Handtvätt eller handdesinfektion

Gemensamma bestämmelser

- **10 § Vaccination**

- Erbjudande baserat på riskbedömning
- Vaccination ersätter inte andra skyddsåtgärder

Arbetsgivaren ska, vid behov, erbjuda vaccination,..... kan ha utsatts för eller riskerar att utsättas för smittämnen i arbetet.

Vid arbete med risk att komma i kontakt med kroppsvätskor gäller

- § 13 gäller särskild utbildning

Verksamheter med risk för kontakt med kroppsvätskor från människor

- Utbildning innan arbetstagarna börjar sitt arbete
- Upprepas regelbundet och vid förändrade risker

- § 14 särskilda hygienåtgärder tillämpas utöver de i 7-9 §§

- § 15 stickande och skärande avfall

Tack för din uppmärksamhet!

Läs mer på www.av.se

Arbetsgivaren måste ha kunskap för att göra en korrekt bedömning av smittrisker eller ta hjälp från annat håll för att göra riskbedömningen.

<https://www.av.se/halsa-och-sakerhet/sjukdomar-smitta-och-mikrobiologiska-risker/>.

The screenshot shows the homepage of Arbetsmiljöverket (ArbSMILJÖ VERKET). At the top, there are navigation options: Lättläst, Teckenspråk, Lyssna, and Other languages. The logo and name 'ARBETSMILJÖ VERKET' are on the left, and a search bar with the text 'Vad letar du efter?' and a 'Sök' button is on the right. Below the header is a main navigation bar with five categories: Arbetsmiljöarbete och inspektioner, Hälsa och säkerhet, Inomhusmiljö, Produktion, industri och logistik, and Om oss. The main content area features four large orange icons with corresponding text: 1. A paragraph symbol (§) for 'Lagar och regler' (Lagar, regler och föreskrifter om arbetsmiljö). 2. A computer monitor icon for 'E-tjänster' (E-tjänster och blanketter för anmälan och ansökningar). 3. A group of people icon for 'Inspektioner' (Inspektioner, utredningar och kontroller). 4. A hammer and wrench icon for 'Stöd och verktyg' (Stöd och verktyg för ditt arbetsmiljöarbete). Below these are three columns of detailed information: 'Arbetsgivare' (Arbetsgivare), 'Skyddsombud' (Skyddsombud), and 'Arbetstagare' (Arbetstagare), each with a list of key points.

Arbetsgivare

- Ansvar för arbetsmiljön
- Systematiskt arbetsmiljöarbete, SAM
- Vad gör du som arbetsgivare vid begäran om åtgärder (6:6 a)?
- Vad gör du som arbetsgivare vid skyddsombudsstopp (6 kap 7§)
- Så går en inspektion till
- Anmäl arbetsskada

Skyddsombud

- Arbeta med arbetsmiljön
- Skyddsombud och arbetsmiljöombud
- Begäran om åtgärder kring arbetsmiljö och arbetstider (6:6a)
- Skyddsombudsstopp (6 kap 7§)
- Psykisk ohälsa, stress, hot och våld

Arbetstagare

- Ditt deltagande i arbetsmiljöarbetet
- Din arbetsgivares ansvar för arbetsmiljön
- Lokaler och arbetsutrymme
- Psykisk ohälsa, stress, hot och våld
- Personlig skyddsutrustning